

Meno a priezvisko: Škola a trieda: Dátum:

PRACOVNÝ LIST – REŤAZEC

SKÚMANIE

Úloha 1 Otvorte program **11_01_retazec.py**.

[1]	meno = 'Juraj'	
[2]	priezvisko = 'Bok'	
[3]	spolu = meno+' '+priezvisko	
[4]	print(spolu)	
[5]	print(len(spolu))	
[6]	print(spolu[4])	
[7]	print(spolu[2:5])	
[8]	print(spolu[6:])	
[9]	if 'raj' in spolu:	
[10]	print('ano')	
[11]	else:	
[12]	print('nie')	
[13]	for znak in spolu:	
[14]	print(znak)	

Program spustíte viackrát. Skúšajte meniť reťazce/znaky, čísla, operácie s reťazcami a sledujte výpisy programu do konzoly. Na základe svojich pokusov vyplňte prázdny stĺpec tabuľky, v ktorom vysvetlíte, čo je výsledkom jednotlivých príkazov.

VYSVETLENIE

Úloha 2 Zuzka sa odsťahovala s celou rodinou do Kanady. So svojou najlepšou kamarátkou Katkou komunikujú písomne a na utajenie svojich správ si dohodli šifru: do textu správy vložia za každý znak ľubovoľný znak. Takto upravená správa vyzerá ako motanica nezmyselných slov, napr. text Ahoj Zuzka! po zašifrovaní vyzerá takto: A*huoXjj QZ8uyzKk+a,!(".

Aby sa im správy ľahšie dešifrovali, obidve vytvorili vlastnú funkciu `desifruj()`, ktorej návratovou hodnotou je dešifrovaná správa. Každá z funkcií však vyzerá odlišne, dievčence sa nevedia dohodnúť, ktorá je správna. Pomôžte im pri rozhodovaní – určte, ktorá z funkcií plní danú úlohu.

Zuzkina funkcia:

```
def desifruj(s):
    vysledok = ''
    for i in range(0, len(s), 2):
        vysledok = vysledok + s[i]

    return vysledok
```

Katkina funkcia:

```
def desifruj(s):
    vysledok = s[::2]

    return vysledok
```

Meno a priezvisko: Škola a trieda: Dátum:

Úloha 3 Vytvorte program **palindrom.py**, ktorý zistí, či je slovo zadané na vstupe palindróm. Slovo zadávame malými písmenami, nepoužívame medzery a diakritiku.

Poznámka: Palindróm je slovo, veta, číslo (všeobecne akákoľvek postupnosť symbolov), ktorá má tú vlastnosť, že ju možno čítať v ľubovoľnom smere (sprava doľava alebo zľava doprava) a má vždy rovnaký význam.

ROZPRACOVANIE

Úloha 4 Tajomstvo komunikácie Zuzky a Katky odhalil Katkin brat Miško. Preto sa dievčatá rozhodli, že budú komunikovať po anglicky a zároveň budú používať Pig Latin – jazykovú hru, ktorá slúži na pobavenie, aj na utajenie komunikácie pred nepovolanými osobami. Princíp hry spočíva v úprave slov podľa týchto pravidiel

- Ak slovo začína spoluhláskou, táto sa presunie na koniec slova a za ňu sa pridá prípona –ay, napr. door => oorday, pen => enpay.
- Ak slovo začína samohláskou, pridá sa len prípona –way, napr. apple =>appleway, old => oldway.

Vytvorte program **pig_latin.py**, ktorý na vstupe dostane slovo (zapísané malými písmenami anglickej abecedy) a do konzoly vypíše toto slovo upravené podľa pravidiel jazykovej hry Pig Latin.

Meno a priezvisko: Škola a trieda: Dátum:

SEBAHODNOTIACI TEST

1.	<p>Nasledujúci program dešifruje vstupnú správu, ktorá vznikla podľa tohto pravidla šifrovania – pred a za každý znak správy bol vložený jeden náhodný znak (napr. správa „Pošli správu.“ je zašifrovaná v tvare „3Pxaob4šSbl4sil4s45pM0r7GáAAvmKul8.4“). Doplňte chýbajúcu časť kódu, aby bol program funkčný pre ľubovoľnú správne zašifrovanú správu.</p> <pre> zasifrovana_sprava = input('Zašifrovaná správa: ') odsifrovana_sprava = zasifrovana_sprava[__:__:__] print(f'{zasifrovana_sprava} => {odsifrovana_sprava}') </pre>
2.	<p>Aký výstup bude mať nasledujúci program, ak mu na vstupe zadáme slovo 'Zima'?</p> <pre> retazec = input('Vstupný reťazec: ') podretazec = retazec[-1] + retazec[:: -1] + retazec[0] print(podretazec) </pre> <p>Výstup programu pre vstupné slovo 'Zima':</p>

Meno a priezvisko: Škola a trieda: Dátum:

VEDOMOSTI V KOCKE

Pri práci s reťazcami vieme používať:

- Operáciu `+`, ktorá umožňuje spojiť viaceré reťazce do nového v poradí, v akom ich v súčte uvedieme (tento súčet nie je komutatívny).
- Relačné operátory `<`, `>`, `>=`, `<=`, `==`, `!=`, ktoré umožňujú porovnávať reťazce; napr. `'auto' > 'astma'`, heslo `== 'informatika'` apod.
- Operátor príslušnosti `in`, ktorý umožňuje pohybovať sa po znakoch reťazca; napr. nasledujúci program vypíše z reťazca priezvisko len písmená `a`, `e`, `i`, `o`, `u`, `y` (v programe sa `in` nachádza dva krát – len tučným písmom zvýraznené **`in`** je operátorom príslušnosti):

```
for znak in priezvisko:
    if znak in 'aeiouy':
        print (znak)
```

- Funkciu `len()`, ktorej návratovou hodnotou je dĺžka reťazca.
- Indexovanie – k jednotlivým znakom daného reťazca môžeme pristupovať pomocou indexov (nekladných alebo záporných), pričom prvý znak má index `0`.

Ak zvolíme napr. `retazec = 'Informatika'`, potom platí:

I	n	f	o	r	m	A	t	i	k	a
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-11	-10	-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1

- `retazec[4] => r`
 - `retazec[-1] => a`
 - `retazec[20] => chybové hlásenie`
- Výrezy – k podreťazcom daného reťazca môžeme pristupovať pomocou výrezov, resp. výrezov s krokom, pričom formálny zápis tejto operácie má tvar `retazec[zaciatok:konec]`, kde hodnota `zaciatok` určuje prvý znak výrezu, hodnota `konec` určuje posledný znak výrezu – znak s indexom `konec - 1`.

Ak neuvedieme prvý index (`zaciatok`), výrez začne od začiatku reťazca. Ak neuvedieme druhý index (`konec`), výrez skončí posledným znakom reťazca. Ak neuvedieme ani jeden index, budeme pracovať s celým reťazcom; napr. použijeme reťazec z predchádzajúceho bodu:

• <code>retazec[:]</code> => <code>Informatika</code>	• <code>retazec[2::3]</code> => <code>fmi</code>
• <code>retazec[5:]</code> => <code>matika</code>	• <code>retazec[-4:]</code> => <code>tika</code>
• <code>retazec[:4]</code> => <code>Info</code>	• <code>slovo[::2]</code> => <code>Ifraia</code>
• <code>retazec[5:10]</code> => <code>matik</code>	• <code>slovo[:: -1]</code> => <code>akitamrofni</code>